

DE WARE ZIN VAN ONS ZIJN

Studie

VAN GENESIS tot en met OPENBARING

STUDIE 15

Bouwen op het fundament en daaraan gerelateerde onderwerpen

Intro

Onder de noemer 'bouwen op het fundament', en alles wat we tot nu toe zagen dat dit inhoudt, verdienen drie subthema's zeker de aandacht, te weten: *de doop*, *de Heilige Geest* en *heiliging*. Alle drie raken onherroepelijk het leven van elk christen als het gaat om het einddoel van God met die christen. In elk van de genoemde thema's neemt het kruis een centrale plaats in en elk thema op zich heeft effect op 'het beërven' - 'het loon', 'de kroon', ofwel ze onderstrepen ieder het 'verlost tot...'. Elk van de genoemde thema's vraagt feitelijk een afzonderlijke studie buiten het bestek van deze studie om. (Voor een afzonderlijke studie rond *de Heilige Geest* zie: <http://www.bijbels-perspectief.nl/page45.html>.) De behandeling van de drie subthema's zal zich in het kader van deze studie daarom beperken tot het hoogst noodzakelijke. De subthema's op zich onderstrepen de idee dat we er met alleen het accepteren van Jezus Christus in ons leven - wedergeboorte - nog lang niet zijn! Niet voor niets dat Jezus heeft gezegd: *door uw volharding zult gij uw leven (letterlijk zielen) verkrijgen (Luc. 21:19 - denk hier aan het tekstwoord dat zegt: wie volhardt tot het einde die zal behouden worden, Matt. 10:22b)*. Eeuwig leven volgt op onze 'keuze', 'deel aan het Koninkrijk' volgt op het leven vanuit de gemaakte keuze - met andere woorden: kiezen brengt je bij 'de kosten' (zie bijvoorbeeld **Luc. 14:28**), *b e r e k e n d e k o s t e n*! Deel hebben aan Gods einddoel, de bruiloft van het Lam, is conditioneel. We moeten 'waardig gekeurd worden'! De drie subthema's benadrukken dat het in de navolging van Christus niet gaat om een nabootsen, maar om het Christus *in* ons en wij *in* Hem - hier valt de scheiding tussen 'echt' en 'vroom' en dat in de praktijk van het leven van alledag. Voor nu met het eerste subthema van start te gaan, het volgende:

Wie de brieven van Paulus bestudeert, zal tot de ontdekking komen dat het doel van God met de schepping van de mens - en het hoe dat doel voor ons bereikbaar wordt (alook de noodzaak daartoe) - centraal staat. Paulus is, om het zo maar te zeggen, niet tevreden met het gegeven dat iemand voor Jezus gekozen heeft, zelfs niet met het gegeven dat zo iemand dat uitdrukt, uitgedrukt heeft, in de doop. Ja, hij is zelfs niet tevreden met het gegeven dat zo iemand ook nog kan beweren, vervuld te zijn met de Heilige Geest. Natuurlijk erkent hij de waarde van elk van die stappen, m a a r, de

genoemde stappen krijgen alleen hun *wezenlijke* betekenis en waarde als ze staan onder de noemer van het einddoel dat alleen bereikbaar is via de weg van heiliging (dat is: het leven van die stappen in praktijk). In elk van zijn brieven onderstreept hij die boodschap, hier lag het zwaartepunt van zijn geestelijke worsteling voor onder andere de gemeente van Galatië - zie **Galaten 4:19** - en Corinthe - zie **2 Corinthiërs 11:1e.v.** Hoe spoort hij in dezelfde lijn de gemeente van Efeze aan - zie **Efeze 4:1 e.v.** (en let eens op **vers 12 en 13** als het gaat om de toerusting). Als het gaat om aanmoediging in deze, wat te denken van **Filippenzen 2:1-3:17** (let op hoe in **Filip. 7-11** voor hem zelf als het gaat om deze boodschap het kruis centraal staat). Sluiten we de introductie af met een paar vragen:

1. Zou u kort een inhoudelijke omschrijving van de drie subthema's kunnen geven en wat betekenen ze voor u?
2. Hoe verhouden zich volgens u de drie subthema's ten opzichte van elkaar?
3. Wat is volgens u de relatie van de subthema's afzonderlijk ten opzichte van het 'bouwen op het fundament'?
4. Zou je, in het licht van wat Paulus in onder andere de hiervoor aangehaalde tekstplaatsen aangeeft, mogen/kunnen spreken van gradueel onderscheid tussen de thema's in de zin van verschil in gewicht?
5. In de vorige studie kwam het stoelenschema aan de orde, hoe verhouden zich daartoe de subthema's volgens u inhoudelijk?

De doop

Dat het onderwerp van de doop past bij het thema 'bouwen op het fundament' blijkt onder meer uit het gegeven dat de schrijver van

de Hebreeënbrief dit thema in **Hebreeën 6** in relatie tot 'fundament' (be)noemt - en bij het fundament ligt de start van de bouw. Wanneer we kijken naar het betreffende Bijbelgedeelte zien we iets opmerkelijks. Er wordt in **Hebreeën 6:2** namelijk gesproken over 'dopen' en dan gaat het niet om het werkwoord 'dopen', maar om

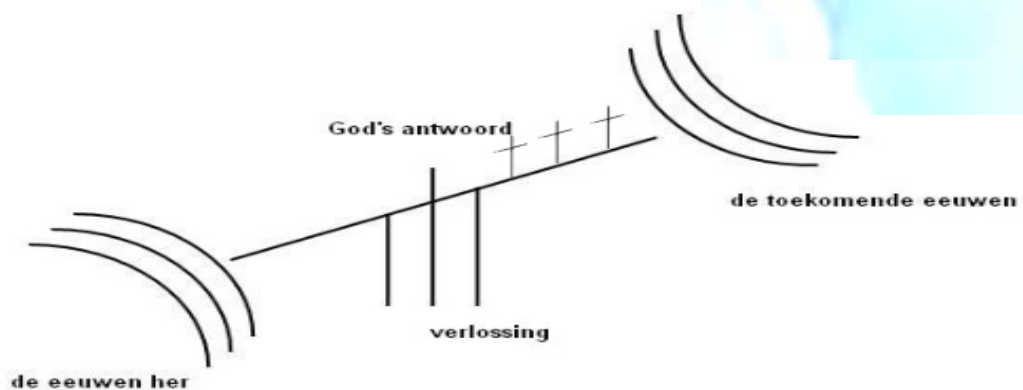
een meervoud van het zelfstandig naamwoord 'doop'. Het

gebruik van het meervoud duidt erop dat er vormen van de doop zijn, en daarbij moet men dan niet denken aan volwassen- en kinderdoop. Vanuit de Bijbel blijkt er sprake te zijn van 1. 'de doop van Johannes', 2. 'de waterdoop', 3. 'de Geestesdoop' en 4. 'de doop van het lijden (beproeving)' (ook wel 'de doop met/in vuur' genoemd - denk hier aan de 'vuurgloed der beproeving' waarover Petrus spreekt in **1 Petr. 4:12,13**). De doop van Johannes noemt Paulus 'de doop der bekering' (**Hand. 19:3 en 4**) en deze kan absoluut niet gelijk gesteld worden met de waterdoop zoals door Jezus werd opgedragen (**Matt. 28:19**). Op grond hiervan moet alvast worden opgemerkt, dat een keuze voor de volwassendoop als de enig juiste vorm van dopen nooit met een beroep op het woord van Jezus waarin Hij zegt: '*...aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen*' (**Matt. 3:15**) kan (mag) worden bekrachtigd. Allereerst immers onderging Jezus de doop van Johannes waarvan Paulus dus vond (zie **Hand. 19:4,5**) dat deze niet gelijkwaardig is aan de door Jezus bedoelde (water)doop - Paulus doopte in Efeze dan ook over. Daarnaast raakt de doop van Johannes niet het wezen van de door Jezus beoogde doop die nadrukkelijk, zoals we zullen zien, verwijst naar het Pasen (**Rom. 6**).

In studie 13 hebben we aan het slot stilgestaan bij 'gereedmaken' (**Openb. 19:17v.**).

Wanneer we dieper ingaan op dit 'gereedmaken', dan blijkt uit de context dat het gaat om een 'bekleden'. Dit bekleden duidt op wat de Bijbel noemt 'het afleggen van de oude en het aandoen van de nieuwe mens' - vergelijk bijvoorbeeld **Efeze 4:22 v.v.** en **Colossenzen 3:9 v.v.** In het laatste genoemde Bijbelgedeelte vooral eens op wat er in **vers 10** wordt gezegd: *die vernieuwd wordt tot volle kennis naar het beeld van zijn Schepper*. Gaat het in het 'afleggen van de oude mens met zijn praktijken en het aandoen van de nieuwe mens' om een eenmalige actie? Kijken we naar **Colossenzen 3:9 en 10** dan zien we dat 'afgelegd hebt' en 'aangedaan hebt' daarop wijzen, terwijl het 'die vernieuwd wordt tot' wijst op een voortgaand proces. Hetzelfde zien we tot uitdrukking komen in het aangehaalde **Efeze 4:22 v.v.** Het 'aflegt' in dit gedeelte lijkt het eenmalige te onderstrepen, terwijl 'verjongd worden' en 'de nieuwe mens aandoet' weer wijst op een proces. Kortom, het 'gereedmaken' uit **Openbaring 19:7** dat is terug te voeren op 'bekleden' wijst ook zowel op een eenmalige actie als op een voortgaand proces. Dit gegeven blijkt vervolgens nadrukkelijk naar voren te komen in *het* hoofdstuk bij uitstek in de Bijbel dat licht laat schijnen over de doop, **Romeinen 6:1-14**. Door al de verzen van deze perikoop heen loopt deze gedachte. Wanneer we de perikoop zorgvuldig lezen, mag er geconcludeerd worden dat de eerste stap van het 'bekleden', 'gereedmaken' - de eenmalige actie - wordt uitgedrukt in de handeling van de doop zelf en het in de doop als zodanig om meer gaat dan louter een symbolisch handelen. In de doop wordt uitgedrukt dat voor het leven van wie gedoopt wordt, Golgotha met alles wat dat betekent en inhoudt als effectief wordt geclaimd op grond van Gods genade in Jezus Christus. Paulus maakt in **Romeinen 6:5** duidelijk dat wie de handeling van de doop ondergaat, de verantwoordelijkheid op zich neemt om de inhoud effectief te maken, praktisch in en door het leven van alle dag: *Want indien wij samengegroeid zijn met hetgeen gelijk is aan zijn dood, zullen wij het ook zijn (met hetgeen gelijk is) aan zijn opstanding*. De handeling van de doop is eenmalig en toch gaat het om een 'samengroeien met' wat het procesmatige aanduidt. Het gaat om een per dag sterven aan jezelf - de oude mens. Pasen ligt nooit achter ons, maar de weg omhoog is gemarkeerd door het kruis.

De doop is dan ook geen doel in zichzelf - met de doop begint het pas! Het 'procesmatige' van de doop zal zichtbaar en merkbaar dienen te worden in en door, zoals gezegd, het alledaagse leven, op elk terrein van ons bestaan. De gedoopte behoort zijn/haar doop te leven, actief! Dit betekent onder meer en allereerst een jezelf voor dood houden, dat is een rusten in het volbrachte werk, een waarmaken van het Woord dat zegt: *'niet meer mijn ik...'* (**Gal. 2:20**)! Om de doop in die zin effectief te kunnen

maken, zal de vervulling in, de doop met de Heilige Geest nodig blijken (we gaan daar in de volgende studie op in). Het is van belang te beseffen, ongeacht of men de kinderdoop of de volwassendoop voorstaat, dat Paulus ten opzichte van het gelijk van de een of de ander in **Romeinen 6** zondermeer *geen* dooptheologie weergeeft waarop dan, welk gelijk ook, is te gronden! Het gaat hier veeleer om een *doopethiek*! Centraal staat namelijk het gedoopte leven in de zin van het in de praktijk brengen van de inhoud en bedoeling van de doop. Als het daarom gaat, blijkt de praktijk aan te tonen dat menig volwassengedoopte Romeinen 6 niet (echt) waarmaakt, terwijl dit soms wel concreet zichtbaar blijkt te worden in het leven van iemand die als kind gedoopt is. Hoewel **Romeinen 6** exegetisch eerder toepasbaar genoemd mag (moet) worden op de praktijk van de volwassendoop en het doopformulier voor de kinderdoop exegetisch aan alle kanten rammelt (het gaat in dit bestek te ver om de diverse aangehaalde tekstplaatsen op hun validiteit in relatie tot de kinderdoop te wegen, maar het is zeker de moeite waard dit persoonlijk biddend te doen), zijn de Bijbelse en historische argumenten die door de verdedigers van de volwassendoop worden aangehaald zeker ook niet bijster sterk te noemen. Interessant is misschien te melden dat de schrijver (George Huntston Williams) van het boek ***The Radical Reformation*** zes verschillende volwassendoopvisies noemt - voor welke moet je dan kiezen? En hoe moet je staan tegenover de verschillende kinderdoopvisies en welke moet je daar dan van kiezen? De katholieke kerk spreekt als het gaat om de kinderdoop bijvoorbeeld over het 'ingieten van de genade', de vroegere hervormde kerk (nu deel van de PKN) sprak (spreekt) van de 'gedoopte natie', de vroegere gereformeerde synodalen hingen (hangen) met name de gedachte van 'vooronderstelde wedergeboorte' aan, de vrijgemaakte kerk laadt deze doop met een 'belofte karakter' etc. Terecht dat in Engeland een aanhanger van de kinderdoop en een van de volwassendoop samen (Donald Bridge, David Phypers) een boek hebben geschreven met de veelzeggende titel: ***the Water that Divides*** - vertaald: het water dat verdeelt. Het moet sowieso uitermate triest worden genoemd, terwijl het bovendien getuigt van weinig Bijbels inzicht, dat er onder degenen die de volwassendoop voorstaan, beweerd wordt dat doop en behoud aan elkaar verbonden zijn, alsof redding afhangt van deze vorm van doop. Men beroept zich daarbij dan op **Marcus 16:16** dat zegt: *'Wie gelooft zal hebben en gedoopt zal zijn zal behouden worden, maar wie niet gelooft is alreeds veroordeeld'*. Een dergelijk beweren, zou betekenen dat behoud niet alleen van genade afhankelijk is maar ook van mij zelf. Als tegenpool van deze aangehaalde tekst kan er gewezen worden op wat Johannes zegt in **Johannes 3:18** daar staat: *'Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld; wie niet gelooft, is reeds veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de naam van de eniggeboren Zoon van God'*. De nadruk wordt hier allerminst gelegd op geloof + doop, maar op geloven alleen. Een tekstwoord als: *'Al wie de naam des Heren aanroept zal behouden worden'* (**Rom. 10:13**) laat ook nadrukkelijk anders weten. Beide kampen moeten oppassen voor sektarisme, een meer beweren dan Gods Woord feitelijk zegt.

Als uit Romeinen 6 iets duidelijk wordt, dan is het wel dat het leven van de doop belangrijker is dan de vorm, zelfs als voor de ene vorm meer te zeggen valt dan voor de andere! Wie volwassen gedoopt is en de doopethiek niet waarmaakt, loopt immers een grote kans het door God gestelde (eind)doel met de mens niet te behalen! Wie als kind gedoopt is en de doopethiek leeft, mag er daarentegen zeker van zijn dat loon en kroon - de erfenis en de bruiloft van het Lam - wachten! De laatste toont immers wat Petrus bedoelde: dat de doop 'een bede is **om** een goed geweten tot God' (men leze **1 Petr. 3:13-22**). Dit 'om' wat er in de Griekse grondtekst vertaald staat, legt het plus van de redding duidelijk aan Gods kant! (Opmerkelijk moet genoemd worden dat in het, vanuit

het Grieks vertaalde, begrip 'bede' iets contractueel licht opgesloten, iets 'verbondsmatig' met God als de 'biedende partij'! Zijn aanbod kun je en moet je niet laten liggen!) Wie dus stelt dat de (volwassen)doop noodzakelijk is voor behoud, die doet Gods getuigenis tekort en negeert de volheid van het gebrachte offer door Jezus Christus. We *mogen* gedoopt worden en *moeten* de doop leven. We zien zo de doop geladen met inhoud en betekenis als het gaat om het deel hebben aan de toekomst - (in het beeld van de zojuist aangehaalde perikoop:) een uit de grote verdrukking gered worden om deel te hebben aan Gods uiteindelijke doel voor de mens.

Sluiten we, zonder een voorkeur uit te spreken *voor* of *tegen* kinder- of volwassendoop, het subthema van de waterdoop af met een aantal vragen die in het gesprek over de beide vormen van waterdoop aanmoedigen:

1. Kent u de argumenten die zoal worden aangevoerd om de beide vormen van waterdoop te verdedigen?
2. Is er Bijbels gezien een relatie tussen doop en besnijdenis? Wat zegt ons in deze (zie vraag 2) onder meer **Colossenzen 2:11 en 12**?
3. Zou er ten aanzien van de doop sprake kunnen zijn van verbondsmatigheid?
4. Is er binnen de huisteksten die ter verdediging van de volwassendoop worden aangevoerd (b.v. de geschiedenis van Cornelius in **Hand. 10** (met name **vers 47**)) ruimte om zonder enige twijfel aan te nemen dat daarbij geen kinderen betrokken zijn geweest?
5. Wanneer Jezus in bijvoorbeeld **Lucas 19:9** zegt 'Heden is aan dit huis redding geschonken' wat zegt dit a. ten aanzien van de soms beweerde verhouding redding en doop en b. bestaat er de mogelijkheid dat 'dit huis' ook kinderen betreft?
6. Is het opdragen van kinderen in plaats van het dopen ervan Bijbels verdedigbaar?
7. Waarop baseert men het opdragen van kinderen volgens u?
8. Waar ligt de leeftijdsgrens volgens u (en op grond waarvan) voor de volwassendoop?
9. Het doopformulier voor de kinderdoop grijpt in de woorden 'want voor u is de belofte etc.' terug op **Hand. 2:39**. Is dit volgens u terecht, zo ja waarom, zo nee waarom niet (ga bij het antwoord uit van de tekst en haar context)?
10. Kun je zeggen dat Paulus het onderwerp van de doop, in de zin van het belang dat er binnen met name evangelische kring aan gehecht wordt, relateert in **1 Cor. 1:14**?
11. Wat zegt ons in relatie tot het gewicht van de doop(vorm) een uitspraak van Paulus in bijvoorbeeld **Galaten 5:6** of in **1 Corinthiërs 7:19** (lees ook eens **Colossenzen 3:9-11**)?
12. Is bij de doop de hoeveelheid water van belang?
13. Heeft de volwassendoop historisch (denk aan de vroege kerk en de kerkvaders etc.) sterkere papieren dan de kinderdoop?
14. Hoe zou u, werkend op het zendingsveld, reageren als een pas bekeerde familie ook vroegen om de doop van hun kinderen?
15. Wat is het wezenlijke verschil tussen iemand die volwassen is gedoopt en iemand die als kind is gedoopt en op latere leeftijd zijn/haar bewust voor Christus gemaakte keuze bevestigd in het doen van een openbare belijdenis?

In het begin van deze studie werd duidelijk dat er de volgende vormen van doop zijn: 1. 'de doop van Johannes', 2. 'de waterdoop', 3. 'de Geestesdoop' en 4. 'de doop van het lijden (beproeving)'. Op de doop van Johannes behoeft in het kader van ons thema niet

nader te worden ingegaan. De Geestesdoop komt in de volgende studie aan de orde en de doop van het lijden wordt meegenomen in de studie over heiliging (als werkwoord).

Deze studie en zeker de aangereikte vragen kunnen aanleiding zijn om met de auteur van gedachten te wisselen. Voor vragen of reacties wordt daarom nu in het bijzonder verwezen naar de mogelijkheid tot contact zoals aangegeven op de site.